

Rapportage
Huisbezoek 75+ Noorderkwartier

Juni 2010

Inhoudsopgave

	Pagina
1 Inleiding	3
2 Resultaten	5
3 Conclusies	8
4 Aanbevelingen	12
Bijlagen	
I Gemeentelijk beleid	14
II Doel en werkwijze van Huisbezoek 75+	16
III Cijfermatig overzicht van de resultaten Noorderkwartier	18
IV Toelichting hulpmiddelen	29

1. Inleiding

Deze rapportage is de achtste die verschijnt in de reeks van huisbezoeken aan 75-plussers in de gemeente Almelo. Deze rapportage heeft betrekking op wijk 12, Noorderkwartier. Deze wijk bestaat uit de buurten: Vriezenveenseweg e.o. Haghoek oost, Vriezenveenseweg e.o. Haghoek west, Parkweg e.o. en verspreide huizen wijk 12 en bedrijvenpark. De bezoeken zijn afgelegd van september 2009 tot en met maart 2010.

Huisbezoek 75+ in het kader van gemeentelijk beleid

Scoop Ouderen heeft het Huisbezoek 75+ ontwikkeld als een van de producten die aansluit op de maatschappelijke vraag Individuele ondersteuning van kwetsbare ouderen die door de gemeente is gesteld. Tevens sluit Huisbezoek 75+ nauw aan op enkele hoofdlijnen die leidend zijn voor de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Hierbij valt te denken aan het behouden van de regie, het belang van welzijn, het bevorderen van de maatschappelijke participatie, ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligerswerk, vraagsturing, wijkgericht werken en het bevorderen van de toegankelijkheid van voorzieningen (voor meer informatie zie bijlage I).

Huisbezoek 75+ als onderdeel van de Ouderen Informatie en Advies Functie

Het doel van de Ouderen Informatie en Advies Functie is ouderen en/of hun cliëntsysteem dié ondersteuning te geven die nodig is om zelfstandig te kunnen (blijven) functioneren en ervoor te zorgen dat ze keuzes kunnen maken die zoveel mogelijk overeenstemmen met hun wensen en behoeften. Het is niet de bedoeling dat de taken van ouderen worden overgenomen. Het gaat erom dat de ouderen zo veel mogelijk de regie in eigen handen houden, zichzelf kunnen aansturen en hun kwaliteit van leven daarmee verbeteren of in stand houden.

Doel Huisbezoek 75+

De doelstelling van de Ouderen Informatie en Advies Functie laat zich voor het Huisbezoek 75+ vertalen in de volgende nevendoelestellingen:

- Het actief benaderen van 75-plussers in Almelo;
- Het geven van informatie en advies over de vele mogelijkheden die 75-plussers kunnen helpen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven;
- Bij complexe vragen of problemen de ouderen, indien gewenst, doorverwijzen naar andere organisaties, het Senioren Advies Team of de ouderenadviseur;
- Het vroegtijdig signaleren van behoeften en knelpunten die 75-plussers ervaren op het gebied van wonen, zorg, welzijn en financiën;
- Per wijk in een verslag aangeven hoe 75-plussers hun woon- en leefomstandigheden beleven.

De doelgroep voor het Huisbezoek 75+ zijn alle zelfstandig wonende ouderen in de gemeente Almelo van 75 jaar en ouder.

Werkwijze van het Huisbezoek 75+

Huisbezoek 75+ is een project waarin vrijwilligers die zijn opgeleid tot ouderenbezoeker wijk voor wijk de 75-plussers benaderen voor een huisbezoek. Tijdens de huisbezoeken geven de vrijwilligers informatie en advies op het gebied van wonen, zorg, welzijn en financiën. Tevens vult de ouderenbezoeker een checklist in. Per wijk worden de checklisten verwerkt tot een rapportage, waardoor inzicht wordt verkregen in de situatie van ouderen in de betreffende wijk. Voor meer informatie over de werkwijze van het Huisbezoek 75+ zie bijlage II.

De werkzaamheden voor het Huisbezoek 75+ worden grotendeels verricht door vrijwilligers. Dankzij hun inzet en enthousiasme en natuurlijk de medewerking van de 75-plussers kan dit project uitgevoerd worden en zijn deze gegevens beschikbaar gekomen.

Opzet rapportage

In hoofdstuk 2 worden de resultaten beschreven. De conclusies en aanbevelingen worden weergegeven in respectievelijk hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4. In Bijlage I wordt het Huisbezoek 75+ geplaatst in het kader van het beleid van de gemeente Almelo. De werkwijze van het project wordt nader uitgewerkt in Bijlage II. In Bijlagen III volgt een cijfermatig overzicht van de onderzoeksresultaten. Bijlage IV bevat een toelichting van de hulpmiddelen.

2. Resultaten Noorderkwartier

Van de 450 75-plussers in het Noorderkwartier, die voor een huisbezoek in aanmerking kwamen, werd 94% bereikt. Bij 62% van de bereikte ouderen kwam een bezoek tot stand, dit betekent dat 263 ouderen werden bezocht. De resultaten die nu verder worden weergegeven hebben betrekking op de 263 ouderen die aan het huisbezoek hebben deelgenomen. Voor een cijfermatig overzicht van alle resultaten zie bijlage III.

Persoonsgegevens

Aan het Huisbezoek 75+ hebben meer vrouwen dan mannen deelgenomen. Ruim de helft is alleenwonend. 92% van de ouderen heeft kinderen. De meeste ouderen die zijn bezocht waren van Nederlandse herkomst, vijf waren afkomstig uit Nederlands Indië/Indonesië, een uit Turkije en een uit Italië.

Wonen en woonomgeving

De meeste ouderen (62%) wonen in een eengezinswoning. 59% van de ouderen woont in een koopwoning, 41% huurt de woning. Ze wonen graag in de woning al geeft 32% van de ouderen aan dat bepaalde voorzieningen het wonen in de woning zouden verbeteren. Daarbij worden voornamelijk genoemd: toilet boven (of juist beneden), traplift, speciale kranen, centrale verwarming, aangepast/verhoogd toilet en verlaagde drempels.

99% van de ouderen in het Noorderkwartier ervaren hun wijk als een fijne plek om te wonen. De volgende pluspunten worden genoemd: rustige buurt, veilige wijk, fijne burens, veel groen, voorzieningen zoals winkels in de buurt, dichtbij openbaar vervoer, veel onderling contact en dichtbij centrum. De verbeterpunten die men noemt betreffen voornamelijk ongelijk liggende stoeptegels, hondenpoep en kattenoverlast, verkeersveiligheid, te weinig parkeerplaatsen en onderhoud groenvoorzieningen. Wat betreft voorzieningen die men graag in de buurt heeft worden met name genoemd: de winkels voor de dagelijkse boodschappen, bank, brievenbus, postkantoor, huisarts, bushalte, apotheek, buurthuis/sociëteit/ontmoetingsruimte en zitmogelijkheid in wijk en/of winkels. Drie voorzieningen worden door veel ouderen in deze wijk gemist, namelijk de bank, postkantoor en de huisarts.

10% heeft concrete verhuisplannen, 19% staat ingeschreven voor een andere woning. Men heeft de voorkeur voor een (huur)appartement, zowel in deze wijk als in een andere wijk of gemeente.

Bij een wooncomplex voor ouderen kwamen een aantal verbeterpunten naar voren, zoals het aanstellen van een huismeester en de behoefte aan begeleiding en activiteiten voor (nieuwe) bewoners. Ook blijkt dat de glazen platen langs de balkons verkeerd om zit. Hierdoor kunnen de bewoners niet naar buiten kijken, maar de mensen wel van buiten op de balkons kijken. Deze opmerkingen zijn besproken met de betreffende zorgorganisatie en verhuurder.

Gezondheid

Veel ouderen (84%) hebben lichamelijke klachten. De ouderen beoordelen hun gezondheid over het algemeen positief. 84% zegt dat zijn/haar gezondheid redelijk tot goed is. 40% van de ouderen geeft aan zich weleens zorgen te maken. Dit betreft met name over de toekomst, kinderen/kleinkinderen, de gezondheid en de partner.

Sociaal netwerk

De meeste ouderen hebben zeer regelmatig contact. Dit contact betreft kinderen, kleinkinderen, burens, vrienden en kennissen, broers, zussen en andere familieleden. Van de bezochte ouderen geeft 93% aan dat dit contact voldoende is. De 7% die het onvoldoende vindt, missen vooral iemand om er samen op uit te gaan, aanloop, een vertrouwenspersoon en/of regelmatig onder de mensen te zijn. Als oorzaken voor de onvoldoende contacten worden genoemd: vindt het moeilijk om ergens op af te stappen, heeft onvoldoende energie/zin, mobiliteit/vervoer probleem en belast met zorg voor partner.

92% van de ouderen heeft een hobby. De meest voorkomende hobby's zijn: lezen, tv/radio, fietsen, handwerken/bloemschikken e.d., wandelen, muziek luisteren/maken, puzzelen, computer/internet, film/theater bezoeken en tuinieren. Ruim de helft van de ouderen neemt deel aan activiteiten. Kerkelijke activiteiten scoren daarbij het hoogst. Slechts 5% geeft aan een activiteit in de wijk te missen.

Van de bezochte ouderen heeft 84% een abonnement op een krant en 51% op een tijdschrift.

Mobiliteit

Als men op pad gaat verplaatst men zich vooral met de auto, waarbij vaker iemand anders rijdt dan zij zelf. Na de auto wordt de (elektrische) fiets, de benenwagen, de regiotaxi en het openbaar vervoer het meest gebruikt. Op de vraag of men vaker op pad zou willen antwoordt 13% bevestigend. Hiervoor is met name iemand nodig die meegaat.

Persoonlijke en huishoudelijke verzorging

Met de huishoudelijke verzorging ondervinden ouderen (71%) regelmatig problemen. Deze problemen worden opgelost door voornamelijk professionele hulp en familie/partner. Met de persoonlijke verzorging heeft 37% van de ouderen problemen. Dit wordt met name opgelost door professionals, hulpmiddelen en familie/partner.

Diversen

Werkzaamheden als belastingaangifte, klusjes in en om huis, administratie/invullen van formulieren en het onderhoud van tuin of balkon leveren vaak problemen op. Men ontvangt hiervoor meestal hulp vanuit het informele circuit.

Financiën

91% van de ouderen geeft aan dat men zich financieel goed kan redden. Als men moeite heeft om rond te komen lost men dit op door gebruik te maken van regelingen als zorg- en huurtoeslag of door te bezuinigen op vakantie, krant, kleding, grote aanschaffingen, uitgaan en dergelijke.

Gebruik van hulp of voorzieningen

90% van de ouderen maakt gebruik van hulp of voorzieningen. Deels door familie, buren en vrienden. Deels door georganiseerde hulp. De pedicure wordt het meest genoemd (130). Gevolgd door huishoudelijke hulp van de thuiszorg (106) en het ziekenhuis (91). Daarnaast maakt men zeer regelmatig gebruik van regiotaxi/valys, particuliere huishoudelijke hulp, belastingaangifte professional, belastingaangifte vrijwilliger, fysiotherapeut, personenalarmering/telefooncirkel, ontspanning/creatieve activiteiten, thuiszorg persoonlijke verzorging, sport en bewegingsactiviteiten.

Ouderenadviseur en Infowijzer

Ongeveer een kwart van de ouderen wist van het bestaan van de ouderenadviseur. Ruim de helft van de ouderen kent de Infowijzer.

Evaluatie van het bezoek

Veel ouderen geven aan dat het prettig is om met een ouderenbezoeker van gedachten te wisselen over hun situatie en de toekomst. De gesprekken duurden gemiddeld ruim een uur en een kwartier.

Door de ouderenbezoekers werd over 842 onderwerpen informatie gegeven. Vooral over: ouderenadviseur, Infowijzer, Scoop, Publiekszaken/Zorgloket, vervoersmogelijkheden, woningaanpassingen, personenalarmering/telefooncirkel, PGB, Senioren Advies Team, thuiszorg en de inschrijving van woningen.

Soms wordt hulp geboden bij het tot stand brengen van een contact met bijvoorbeeld een hulpverlenende instantie of de ouderenadviseur. Er vonden 63 doorverwijzingen plaats voornamelijk richting SIZA, maar ook naar publiekszaken/zorgloket, ouderenadviseur, woningbouwverenigingen en klussendienst.

3. Conclusies

De gegevens uit de checklisten van het Huisbezoek 75+ geven een beeld van de woon- en leefsituatie van ouderen in het Noorderkwartier. Als we de resultaten van deze wijk overzien springen de volgende zaken eruit.

Huisbezoek 75+ voorziet in informatiebehoefte

Het blijkt dat de methodiek van Huisbezoek 75+ goed werkt. Het is een zeer laagdrempelige manier om mensen te spreken, te informeren, adviseren en door te verwijzen. Veel ouderen geven aan dat het prettig en zinvol is om met een ouderenbezoeker van gedachte te wisselen over hun situatie en de toekomst. In totaal werden 263 ouderen bezocht. Over 842 onderwerpen werd informatie gegeven. Er vonden 63 concrete doorverwijzingen plaats.

Bevolkingssamenstelling gemiddeld

De bevolkingssamenstelling van deze wijk komt grotendeels overeen met de samenstelling in de andere wijken. Ongeveer de helft is alleenstaand, meestal weduwen of weduwnaren. Ook de verdeling man/vrouw komt overeen met het gemiddelde. Ongeveer een derde is man en twee derde is vrouw.

Relatief veel koopwoningen

De verdeling huur- en koopwoning is per wijk erg verschillend. In het Noorderkwartier woonde 59% van de ouderen in een koopwoning. Alleen Bornerbroek (70%) en Aadorp (60%) scoorden hoger. In Sluitersveld (47%), Ossenkoppelerhoek (44%), De Riet (29%), Schelfhorst (29%) en de Binnenstad (19%) woonden minder ouderen in een koopwoning.

Vaak een eengezinswoning

Meer dan de helft van de ouderen woont in een eengezinswoning. De ouderen geven aan dat het plezierig wonen is in hun huis. De minpunten hangen veelal samen met het type woning. De woning is te groot, moeilijk warm te stoken, heeft teveel trappen, slecht onderhouden, niet aangepast of geen toilet boven.

De belangrijkste voorzieningen die men noemt om het woongenot te verbeteren hangen samen met de aanwezigheid van de trap. Dit betreffen namelijk een toilet boven of juist beneden en het plaatsen van een traplift.

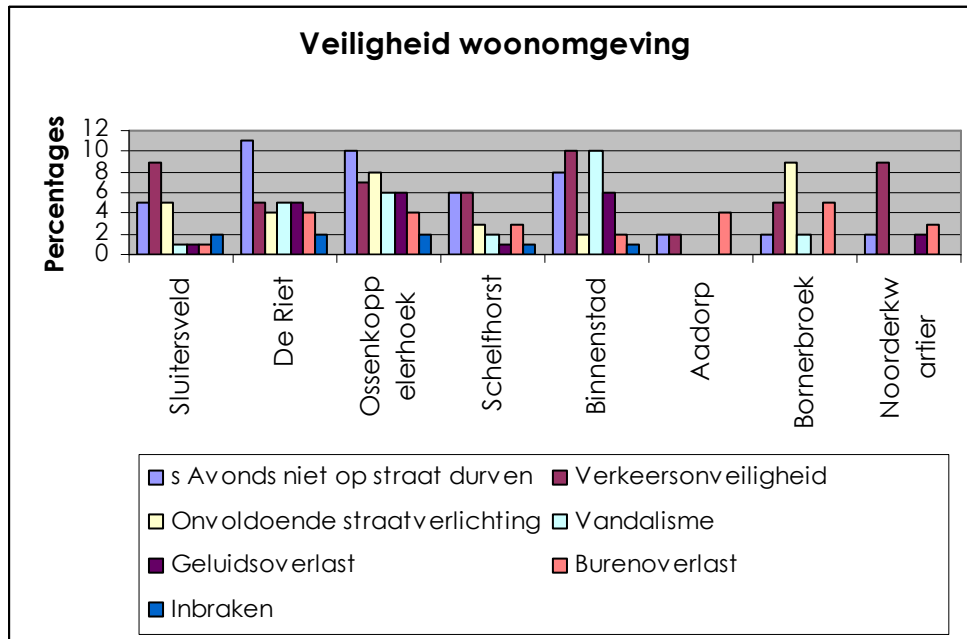
Niet veel concrete verhuisplannen

Ouderen in het Noorderkwartier hebben weinig verhuisplannen. Als ze willen verhuizen is dat naar een huur appartement. Ongeveer de helft van de ouderen die wil verhuizen heeft voorkeur voor een appartement in de wijk, de andere helft zoekt het in een andere wijk of gemeente.

Veilige en prettige woonomgeving

De ouderen wonen graag in het Noorderkwartier. De woonomgeving heeft veel pluspunten zoals een rustige buurt, veilige wijk, fijne burens, veel groen,

voorzieningen in de buurt, dichtbij openbaar vervoer en veel onderling contact. Punten die verbeterd zouden kunnen worden zijn ongelijk liggende stoeptegels (in het bijzonder het gebied rondom Eugeria werd genoemd), hondenpoep en kattenoverlast, verkeersveiligheid, aantal parkeerplaatsen en het onderhoud van de groenvoorziening. In het Noorderkwartier voelt men zich veilig. Op de diverse onderdelen is de score laag (zie grafiek), met uitzondering van de verkeersonveiligheid.

Voorzieningen beperkt

Ouderen in het Noorderkwartier vinden winkels voor de dagelijkse boodschappen de belangrijkste voorziening om in de buurt te hebben. Deze wordt gevolgd door bank, brievenbus, postkantoor, huisarts, bushalte, apotheek, buurthuis/sociëteit/ontmoetingsruimte en zitmogelijkheid in wijk en/of winkels. In het Noorderkwartier worden vooral de bank, postkantoor en huisarts gemist. Enkele ouderen geven aan het onprettig te vinden om op straat te pinnen. Dit doen ze liever binnen.

Gezondheid vaak beoordeeld als goed

Bijna alle ouderen hebben last van lichamelijke klachten. Toch beoordeelt 84% zijn gezondheid als redelijk tot goed. 40% geeft aan zich weleens zorgen te maken.

Voldoende sociale contacten en bezigheden

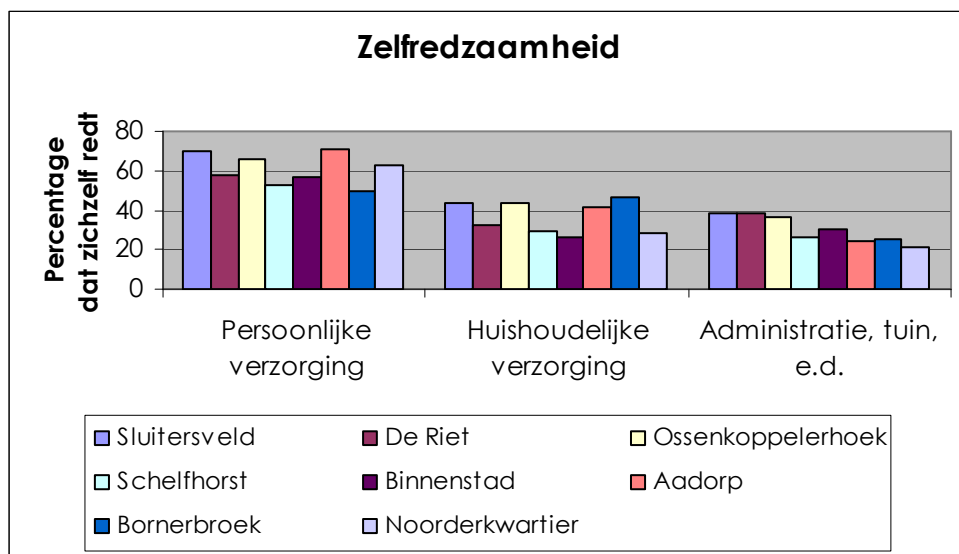
Van de bezochte ouderen geeft ongeveer 93% aan dat ze voldoende sociale contacten heeft. Dit is vergelijkbaar met de resultaten in de andere wijken. Een klein deel ervaart de huidige sociale contacten als onvoldoende. Men mist vooral de partner of een maatje. Bijna iedereen heeft ook voldoende hobby's of activiteiten. Slechts 5% mist activiteiten in de buurt.

Mobiliteit voldoende

86 % geeft aan dat men geen behoefte heeft om vaker op pad te gaan. 13% zou wel graag vaker weg willen. Een belangrijke voorwaarde om dit te realiseren is dat er iemand beschikbaar moet zijn om mee te gaan. Andere voorwaarden zijn: betere gezondheid, vervoer, financiën en vervoersmiddel.

Zelfredzaamheid bij persoonlijke verzorging gemiddeld

Met de persoonlijke verzorging kan 63% zich goed redden. Dit is iets hoger dan de gemiddelde score tot nu toe in de wijken die bezocht zijn, zie ook onderstaande grafiek. Hulp bij de persoonlijke verzorging wordt bijna altijd door professionals geboden, 38% van de ouderen krijgt professionele hulp bij de persoonlijke verzorging. 7% gebruikt een hulpmiddel, 4% krijgt hulp van de partner en 2% hulp van een vrijwilliger.

Huishoudelijke taken leveren redelijk wat problemen op

De zelfredzaamheid bij huishoudelijke taken is lager dan bij de persoonlijke verzorging. De ouderen in het Noorderkwartier geven aan dat ze regelmatig problemen ondervinden met het huishoudelijk werk. 71% van de ouderen geeft aan moeite te hebben met het uitvoeren van huishoudelijke taken. Een vergelijking met de andere wijken laat zien dat de zelfredzaamheid met huishoudelijk werk in deze wijk wat lager ligt. Ruim driekwart van de ouderen ontvangt hulp bij het huishoudelijk werk. Meestal betreft dit professionele hulp, gevolgd door familie, partner, burens/vrienden, hulpmiddel en vrijwilligers.

Veel behoefte aan hulp bij belastingaangifte en onderhoud van huis en/of tuin

In het Noorderkwartier is veel behoefte aan hulp bij het doen van belastingaangifte, de administratie, het invullen van formulieren, klusjes in en om huis en het onderhoud van tuin of balkon. 82% van de ouderen geeft aan dat ze hulp krijgen bij het uitvoeren van een van deze taken. Deze hulp wordt vooral geboden door familie, professionals en vrijwilligers.

Financiën meestal voldoende

In het Noorderkwartier geeft 91% aan zich financieel te kunnen redden. 5% geeft aan dat het met moeite gaat.

Veel formele en informele hulp

90% van de ouderen maakt gebruik van hulp of voorzieningen. Deels door familie, buren en vrienden en deels georganiseerde hulp.

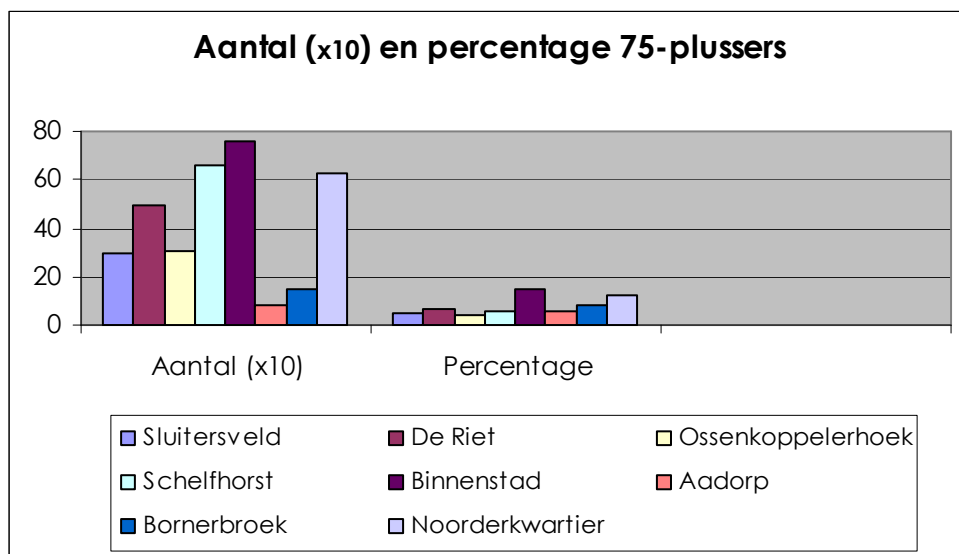
Ouderen maken weinig gebruik van computer en internet. Dit medium is nog lang niet voor alle ouderen een informatie of communicatiemiddel. In het Noorderkwartier maakt 16% gebruik van internet, dat is hoog ten opzichte van de andere wijken (gemiddeld 9%).

4. Aanbevelingen

Huisbezoek 75+ handhaven

Het blijkt dat de methodiek van het Huisbezoek 75+ goed werkt. Zowel de ouderen als de vrijwilligers ervaren de huisbezoeken als zinvol en prettig. Het is een laagdrempelige manier om ouderen te spreken, informeren, adviseren en eventueel door te verwijzen.

Onderzoeken in hoeverre het aanbod van woningen en voorzieningen past bij de vraag in deze wijk

In het Noorderkwartier wonen veel ouderen, zowel absoluut als relatief. De mensen geven aan erg graag in hun wijk te wonen. Het is een prettige, rustige buurt. De mensen hebben onderling veel contact. Men heeft dan ook weinig verhuisplannen. Als men wil verhuizen kiest de helft voor een appartement in deze wijk. Het aanbod aan appartementen in deze wijk is echter beperkt. Vaak zijn het appartementen gekoppeld aan zorg (De Klokkenbelt en Buurstede). Het is wenselijk te onderzoeken of het aanbod aan geschikte woningen voorziet in de behoefte die er is. Daarbij zou ook het voorzieningenniveau in de wijk onder de loep genomen kunnen worden.

Infowijzer

Scoop heeft de Infowijzer uitgegeven voor ouderen. In deze brochure worden vraaggericht de voorzieningen en regelingen die voor ouderen in Almelo beschikbaar zijn gepresenteerd. Tijdens de gesprekken blijkt dat deze Infowijzer in een grote behoefte voorziet. Ruim de helft van de ouderen kent het boekje. Velen hebben het doorgelezen en/of naast de telefoon gelegd. Aangezien een klein deel van de ouderen nog maar gebruik maakt van internet is het wenselijk om deze sociale kaart in brochurevorm uit te blijven geven. Deze Infowijzer helpt ouderen en hun mantelzorgers om hun weg te vinden en daarmee hun zelfredzaamheid vergroten.

Computergebruik stimuleren onder ouderen

Het computer- en internetgebruik onder ouderen kan een impuls gebruiken. Internet biedt een scala aan mogelijkheden om betrokken te blijven bij de maatschappij. Er worden diverse cursussen aangeboden om het gebruik van de computer en internet onder de knie te krijgen. Een cursus alleen is niet voldoende. Er blijkt behoefte aan een helpdesk waar ouderen bij terecht kunnen als ze thuis met de computer vastlopen en persoonlijke begeleiding aan huis nodig hebben.

Bijlage I Gemeentelijk beleid

De gemeente Almelo heeft in een maatschappelijke vraag beschreven welke producten en prestaties de gemeente van Scoop Ouderen verwacht.

De beschreven activiteiten en prestaties hebben betrekking op de volgende werksoorten:

- preventieve wijkaanpak kwetsbare ouderen
- individuele ondersteuning kwetsbare ouderen

Het Huisbezoek 75+ valt onder de maatschappelijke vraag Individuele ondersteuning kwetsbare ouderen. Scoop Ouderen heeft als belangrijkste doelgroepen: de 75-plussers, de 65-plussers met een laag inkomen en de allochtone ouderen van de eerste generatie vanaf 60 jaar. Doelstelling is het bevorderen van de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van deze doelgroepen.

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) van start gegaan. Het Huisbezoek 75+ sluit nauw aan op enkele hoofdlijnen die leidend zijn voor de WMO. Zo wil men met de WMO bevorderen dat burgers de regie over hun leven in eigen handen houden en deel kunnen blijven nemen aan de maatschappij. De Ouderen Informatie en Advies Functie, met als een van de onderdelen het Huisbezoek 75+, is er juist op gericht om ouderen en hun cliëntensysteem die ondersteuning te geven die nodig is om als ouderen zelfstandig te kunnen (blijven) functioneren en ervoor te zorgen dat ouderen keuzes maken die zoveel mogelijk overeenstemmen met hun wensen en behoeften.

Als hoofdlijn voor de WMO wordt ook genoemd het belang van welzijn. Welzijn kan een preventieve werking hebben op zorg. De gemeente vindt behoud van gezondheid en het voorkomen van zorgafhankelijkheid belangrijk. Tijdens de Huisbezoeken en andere gesprekken in het kader van de Ouderen Informatie en Advies Functie, wordt heel breed gekeken en het facet welzijn neemt daar een prominente plaats in.

Het primaire doel van de WMO is het bevorderen van de maatschappelijke participatie van burgers. Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn hierbij belangrijke elementen. Overbelasting van mantelzorgers en vrijwilligers moet worden voorkomen. Tijdens de huisbezoeken wordt gekeken naar de zorg die men vanuit het sociale netwerk ontvangt. Mocht naar voren komen dat het sociale netwerk zwaar is belast, kan informatie worden verstrekt over aanvullende mogelijkheden en over begeleiding door de ouderenadviseur of het Steunpunt Informele Zorg Almelo (SIZA). Bewust is gekozen om de Huisbezoeken uit te laten voeren door vrijwilligers. Vrijwilligers komen vaak makkelijk bij de ouderen binnen en hebben meer tijd dan professionele krachten. Het is van groot belang dat deze vrijwilligers zich ondersteund weten door deskundige, professionele krachten. In geval van complexe cliëntsituaties kunnen ze terug vallen op de projectleider of de ouderenadviseur.

Een ander onderwerp binnen de WMO is vraagsturing. Onder vraagsturing wordt verstaan dat het aanbod aan gemeentelijke voorzieningen binnen de WMO zoveel mogelijk afgestemd dient te worden op de behoeften van burgers. Voorzieningen dienen aanvullend te zijn op wat burgers zelf kunnen en burgers hebben keuzemogelijkheden. Door middel van de Huisbezoeken verkrijgen we informatie over wat ouderen nodig hebben en welke knelpunten ze ervaren.

Met de WMO wil men de toegankelijkheid van voorzieningen bevorderen. Voor burgers moet helder zijn welke voorzieningen er zijn en waar ze te krijgen zijn. De vrijwilligers van het Huisbezoek 75+ kunnen ouderen, naar aanleiding van de onderwerpen en vragen die aan de orde komen tijdens het gesprek, informeren. Tevens verwijzen de vrijwilligers naar Publiekszaken, Scoop en andere organisaties voor het geval men meer informatie wil. De Infowijzer is een uitstekend middel om de informatie over en de toegankelijkheid van voorzieningen te bevorderen.

Bijlage II Doel en werkwijze van Huisbezoek 75+

Ouderen Informatie en Advies Functie

De laatste jaren groeit de behoefte aan ouderenadvies. Het blijkt dat veel ouderen moeite hebben met het houden van overzicht met betrekking tot hun eigen situatie en dat zij onvoldoende zicht hebben op de mogelijkheden aan dienst- en hulpverlening die aansluit bij hun situatie.

Het doel van de Ouderen Informatie en Advies Functie is cliënten en/of hun cliëntensysteem dié ondersteuning te geven die nodig is om als oudere zelfstandig te kunnen (blijven) functioneren en ervoor te zorgen dat ouderen keuzes kunnen maken die zoveel mogelijk overeenstemmen met hun wensen en behoeften. Het gaat erom dat de ouderen zo veel mogelijk de regie in eigen handen houden, zichzelf kunnen aansturen en hun kwaliteit van leven daarmee verbeteren of in stand houden.

De Ouderen Informatie en Advies Functie bestaat uit diverse activiteiten die elkaar aanvullen en met elkaar een samenhangend geheel vormen, zoals Huisbezoek 75+, Ouderenadviseur, Senioren Advies Team, radioprogramma Seniorentijd, Huisbezoek Allochtone Ouderen 60+, de Infowijzer en informatieve bijeenkomsten.

Doel en doelgroep

De doelstelling van de Ouderen Informatie en Advies Functie laat zich voor het Huisbezoek 75+ vertalen in de volgende nevendoelestellingen:

- Het actief benaderen van 75-plussers in Almelo;
- Het geven van informatie en advies over de vele mogelijkheden die 75-plussers kunnen helpen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven;
- Bij complexe vragen of problemen de ouderen, indien gewenst, doorverwijzen naar andere organisaties, het Senioren Advies Team of de ouderenadviseur;
- Het vroegtijdig signaleren van behoeften en knelpunten die 75-plussers ervaren op het gebied van wonen, zorg, welzijn en financiën;
- Per wijk in een verslag aangeven hoe 75-plussers hun woon- en leefomstandigheden beleven.

De doelgroep voor het Huisbezoek 75+ zijn alle zelfstandig wonende ouderen in de gemeente Almelo van 75 jaar en ouder. Voorwaarden voor deelname zijn dat men zelfstandig woont, dus niet in een verpleeghuis of verzorgingshuis, inwoner is van de gemeente Almelo en de leeftijd heeft van 75 jaar of ouder. Voor heel Almelo bestaat de doelgroep uit ongeveer 4.000 personen. Per jaar worden ouderen in twee tot drie wijken aangeschreven. Zo worden eens in de vijf jaar alle 75-plussers in Almelo bezocht.

Werkwijze

Het Huisbezoek 75+ is in eerste instantie een preventief huisbezoek. Het gesprek met de oudere, het signaleren van eventuele knelpunten en het geven van informatie en advies zijn de belangrijkste doelstellingen. Tevens wordt door de ouderenbezoeker een checklist ingevuld. Aan de hand van deze checklisten wordt per wijk een rapportage gemaakt. Dit geeft in grote lijnen een beeld van de situatie waarin de 75-plussers zich in die wijk bevinden. Indien over bepaalde onderwerpen meer informatie is gewenst, is het mogelijk dit bijvoorbeeld in de vorm van panelgesprekken nader te onderzoeken.

Uitgangspunten

Het Huisbezoek 75+ is in eerste instantie een preventief huisbezoek. Dit betekent dat het gesprek zich richt op hoe het met de oudere gaat of de oudere zich redt en of men vragen of knelpunten heeft. Het gesprek is belangrijker dan het invullen van de checklist. Er zijn omstandigheden waarbij het invullen van de checklist niet lukt en het luisterende oor belangrijker is. Het gesprek bepaalt de volgorde, dat hoeft niet gelijk te zijn aan de checklist

De checklist wordt ingevuld vanuit het gezichtspunt van de oudere waarmee het gesprek wordt gevoerd. Het gaat erom dat genoteerd wordt wat de oudere zelf aangeeft. Als iemand zegt zelf te koken dan wordt dat ingevuld, ook al twijfelt de ouderenbezoeker daaraan.

Iedere 75-plusser wordt individueel benaderd. Een (echt)paar waarvan de partners beiden 75 jaar of ouder zijn, ontvangen allebei een uitnodiging voor het gesprek. Het gesprek kan wel gelijktijdig worden gevoerd. Er worden twee checklisten ingevuld.

Op sommige vragen is maar één antwoord mogelijk, bijvoorbeeld op de vraag "hoe vaak gaat u het huis uit?". Bij andere vragen zijn meerdere antwoorden mogelijk, bijvoorbeeld "van welke hulp of voorzieningen maakt u gebruik?".

Bijlage III Cijfermatig overzicht van de resultaten Noorderkwartier

1 Persoonsgegevens

Respons

	Aantal
75-plussers	450
Bereikte ouderen	423
Deelname van bereikte ouderen	263

De resultaten die nu verder worden aangegeven hebben betrekking op de 263 ouderen die zijn bereikt en aan het huisbezoek hebben deelgenomen.

Geslacht

	Aantal	%
Man	95	36
Vrouw	168	64

Burgerlijke staat

	Aantal	%
Gehuwd	116	44
Samenwonend	3	1
Gescheiden	10	4
Weduwe/Weduwnaar	129	49
Ongehuwd	5	2

Samenstelling huishouding

	Aantal	%
Alleen wonend	140	53
Samenwonend met partner	120	46
Samenwonend met partner en (klein) kind(eren)	2	1
Samenwonend met (klein)kind(eren)	0	0
Samenwonend met broer, zus of ander familielid	0	0
Samenwonend met vriendin	0	0
Onbekend	1	0

Kinderen

	Aantal	%
Ja	243	92
Nee	20	8

Land van herkomst

	Aantal	%
Nederland	256	97
Indonesië/Ned. Indië	5	2
Italië	1	0
Turkije	1	0

2 Wonen en woonomgeving

Soort woning

	Aantal	%
Koopwoning	155	59
Huurwoning	108	41

Type woning

	Aantal	%
Eengezinswoning	164	62
Bovenwoning/appartement (met lift)	73	28
Bovenwoning/appartement (zonder lift)	4	2
Benedenwoning/appartement/bungalow	5	2
Seniorenwoning	2	1
Aanleunwoning	13	5
Woonwagen	2	1

Verhuisplannen

Op de vraag of men de komende jaren wil verhuizen geeft 10% aan concrete verhuisplannen te hebben, 90% heeft op dit moment geen verhuisplannen.

Van de ouderen die de komende jaren willen verhuizen, wil 19% dit op de zeer korte termijn, namelijk binnen een jaar, 10% wil dit over 1 tot 2 jaar en 71% wil dit over 3 jaar of later.

Als men wil verhuizen heeft men de volgende wensen wat betreft het type woning waar men naar toe wil (meerdere antwoorden mogelijk):

	Aantal
Eengezinswoning	1
Appartement niet speciaal voor ouderen	10
Appartement in wooncomplex voor ouderen	9
Woonzorgcentrum/verzorgingshuis	3
Bungalow	1

De voorkeur gaat uit naar een huurwoning. Slechts 2 personen zoeken een andere koopwoning.

Wat betreft de gewenste locatie heeft men de volgende voorkeur:

	Aantal
In de huidige wijk/buurt	11
In andere wijk/buurt	8
Andere gemeente	2
Geen voorkeur	2

De ouderen die naar een andere wijk of gemeente willen verhuizen hebben een voorkeur voor: Centrum (4), Vincent van Goghplein (1), Rosarium (2), Schelfhorst (2), Vriezenveen (1) en Wijhe (1).

Van de 263 ouderen staat 19 % ingeschreven voor een andere woning.

Woongenot en voorzieningen

	Aantal	%
Woont graag in deze woning	259	98
Woont niet graag in deze woning	4	2

Pluspunten aan de woning zijn: mooie ligging (199), juiste grootte (154), fijne burens (152), vertrouwd/herinneringen (137), goed onderhouden (115), gelijkvloers (77), aangepast (68), juiste prijsklasse (66), tuin (12), garage (3) en geborgenheid (3).

Minpunten aan de woning zijn: te groot (20), moeilijk warm te stoken (16), te veel trappen (16), verkeert in slechte onderhoudsstaat (11), niet aangepast (10), geen toilet boven (7), te klein (6), te gehorig (5), badkamer te klein/gedateerd (5), balkon (4), te duur (3), donkere keuken (3), te weinig/te hoge keukenkastjes (2), tuin (2) en plat dak (2).

Op de vraag of bepaalde voorzieningen het wonen in deze woning zouden verbeteren antwoord 68% nee en 32% ja. De volgende voorzieningen zouden het woongenot verhogen: toilet boven/beneden (29), traplift (13), speciale kranen (10), centrale verwarming (8), aangepast/verhoogd toilet (6), verlaagde drempels (4), speciale handgrepen en steunen (2), zitmogelijkheid in de douche (2), opbergruimte voor scootmobiel (2), aangepast aanrecht (2), dubbel glas (2), extra raam in keuken (2), lift (2) en nieuwe woonwagen (2).

	Aantal	%
Woont graag in deze omgeving	260	99
Woont niet graag in deze omgeving	3	1

De woonomgeving heeft de volgende pluspunten: rustige buurt (174), veilige wijk (160), fijne burens (158), veel groen (158), voorzieningen zoals winkels in de buurt (152), dichtbij openbaar vervoer (95), veel onderling contact (74) en dichtbij centrum (9).

Als minpunten van de woonomgeving wordt genoemd: ongelijk liggende stoeptegels (33), hondenpoep en kattenoverlast (32), verkeersonveiligheid (24), te weinig parkeerplaatsen (22), slecht onderhoud groenvoorziening (16), burenoverlast (9), 's avonds niet op straat durven (6), geluidsoverlast (6) en zwerfvuil (5).

De volgende voorzieningen zijn belangrijk: winkels voor dagelijkse boodschappen (209), bank (101), brievenbus (94), postkantoor (93), huisarts (83), bushalte (79), apotheek (63), buurthuis, sociëteit, ontmoetingsruimte (55), zitmogelijkheid in wijk en/of winkels (49), eetpunt (13), en pinautomaat (5).

De volgende voorzieningen ontbreken in deze wijk: bank (76), postkantoor (66), huisarts (19), zitmogelijkheid in wijk en/of winkels (9), bushalte (9), apotheek (9), winkels voor dagelijkse boodschappen (8), pinautomaat binnen (7), brievenbus (5), eetpunt (4), bankje bij bushalte (2) en buurthuis, sociëteit, ontmoetingsruimte (1).

3 Gezondheid

	Aantal	%
Heeft lichamelijke klachten	222	84
Heeft geen lichamelijke klachten	38	14
Geen antwoord	3	1

Deze lichamelijke klachten hebben meestal te maken met het gebruik van benen/voeten (88), hartklachten (79), bloeddruk (66), gehoor (65), nek/rugklachten (51), gezichtsvermogen (46), slaapproblemen (44), diabetes (42), gebruik handen/armen (37), vermoeidheid (37), evenwichtproblemen (35), ademhaling/longen (34), cholesterol (31), geheugen (29), pijn (26), nier/blaasklachten (22), darmen (12), spraak (8), huid (4), bloedvaten (4) en schildklier (2).

	Aantal	%
Maakt zich weleens zorgen	105	40
Maakt zich geen zorgen	155	60
Geen antwoord	3	1

De zaken waar de ouderen zich zorgen over maken betreffen: de toekomst (42), de kinderen/kleinkinderen (39), de gezondheid (37), de partner (15), anderen (9), maatschappelijke ontwikkelingen (3), is in rouw (2) en trauma's uit verleden (1).

In het algemeen beoordelen de ouderen hun gezondheid redelijk positief.

	Aantal	%
Mijn gezondheid is goed	120	46
Mijn gezondheid is redelijk	101	38

Mijn gezondheid is matig	37	14
Mijn gezondheid is slecht	5	2

4 Sociaal netwerk

Met de volgende mensen heeft men regelmatig contact:

	Aantal
Kinderen	235
Kleinkinderen	198
Buren	189
Vrienden en kennissen	176
Broers en zussen	147
Andere familie	112
Anders	9

Van de bezochte ouderen geeft 93% aan dat dit contact voor hen voldoende is. 7% vindt het onvoldoende. Zij missen vooral iemand om er samen op uit te gaan (12), aanloop (8), een vertrouwenspersoon bij wie men zijn verhaal kwijt kan (5), heeft moeite met alleen zijn (5) en mist het om regelmatig onder de mensen te zijn (4). Als oorzaken voor onvoldoende sociale contacten worden genoemd:

	Aantal
Vindt het moeilijk om ergens op af te stappen	9
Heeft onvoldoende energie/zin	7
Mobiliteit/vervoer probleem	5
Te zwaar belast met de zorg voor partner	1

5 Hobby's en activiteiten

Op de vraag "heeft u hobby's?" kregen we de volgende antwoorden.

	Aantal	%
Ja, ik heb hobby's	241	92
Nee, ik heb geen hobby's	13	5
Geen antwoord	9	3

De volgende hobby's werden genoemd: lezen (142), Tv/radio (102), fietsen (79), handwerken/kaarten maken/bloemschikken e.d. (59), wandelen (55), muziek maken/luisteren (54), puzzelen (49), computer/internet (41), film/theater bezoeken (29), tuinieren (28), huisdier (17), schilderen/aquarelleren/boetseren e.d. (16), zwemmen (15), kaarten/bridgen (12), houtbewerken (5), reizen (5), autorijden (2), winkelen (2) en koken (2).

	Aantal	%
Neemt deel aan activiteiten	153	58
Neemt geen deel aan activiteiten	108	41
Geen antwoord	2	1

Aan de volgende activiteiten neemt men deel: kerkactiviteiten (50), gymnastiek/sport (31), kaarten/dammen/schaken/bordspelen/sjoelen (31), soos/bingo (24), buurtactiviteiten (22), handwerken/kaarten maken/bloemschikken in groepsverband (18), zingen in koor (17), zwemmen in groepsverband (13), buurtactiviteiten (11), biljarten (9), fietsen in groepsverband (7), koersbal/jeu de boules (6), schilderen/aquarelleren in groepsverband (6), wandelen in groepsverband (5), computercursus (5), lezen in groepsverband (4), eettafel (3), dansen (3), herenclub/sociëteit (3), talencursus (2), muziekavonden (2), koffiedrinken (2) en studiekring (1).

Van de bezochte ouderen heeft 84% een abonnement op een krant en 51% op een tijdschrift. 11% geeft aan op geen van beide een abonnement te hebben. Ze hebben daarvoor de volgende redenen: geen belangstelling (5), krijgt krant/tijdschrift van iemand anders (4), te duur (3), moeite met lezen (3), volgt nieuws via radio/tv/computer (3) en heeft geen tijd om te lezen (2).

	Aantal	%
Mist activiteiten in de buurt	13	5
Mist geen activiteiten in de buurt	245	93
Geen antwoord	5	2

De volgende activiteiten worden in de buurt gemist: kaarten (4), fietsen in groepsverband (2), eettafel (1), gymnastiek/sport (1), handwerken (1), zingen in een koor (1), kunstclub/culturele reizen (1), schilderen/aquarelleren (1), computercursus (1), bridge (1), bingo (1), muziek (1), weet niet wat ze wil (1).

6 Verplaatsen

Als men op pad gaat verplaatst men zich als volgt:

	Aantal
Auto, anderen rijden	143
Auto, rijdt zelf	128
Fiets (ook elektrisch)	117
Lopend	102
Regiotaxi	85
Openbaar vervoer	71
Scootmobiel	27
Valys	6
Taxi	3
Rollator	3
Brommobiel	1

Op de vraag of men vaker op pad zou willen kregen we de volgende antwoorden.

	Aantal	%
Ja, ik zou vaker op pad willen	34	13
Nee, het is goed zo	225	86
Geen antwoord	4	2

Aan de mensen die vaker op pad willen is gevraagd wat er nodig is om dit mogelijk te maken. Daarop werden de volgende zaken genoemd: iemand die meegaat (15), betere gezondheid (5), vervoer (4), financiële middelen (3), hulpmiddel (scootmobiel, rollator, rolstoel) (3), brommobiel (2), bestemming/reden om ergens naar toe te gaan (1) en goed weer (1).

7 Persoonlijke verzorging

	Aantal	%
Redt zich goed met de persoonlijke verzorging	165	63
Redt zich niet goed met de persoonlijke verzorging	97	37
Geen antwoord	1	0

Men heeft hulp nodig bij: nagel/voetverzorging (90), baden/douchen/wassen (41), aankleden/uitkleden/kousen aantrekken (29), dagelijkse haarverzorging (11), toiletbezoek (8), zitten en opstaan (8), in en uit bed stappen (7), eten en drinken (6) en wondverzorging (2).

108 (41%) ouderen geven aan dat ze bij de persoonlijke verzorging hulp krijgen of een hulpmiddel gebruiken. Men krijgt hulp van: professioneel (100), hulpmiddel (18), familie (11), partner (10) vrijwilliger (4) en burens/vrienden (1).

8 Huishoudelijke verzorging

	Aantal	%
Redt zich goed met de huishoudelijke taken	74	28
Redt zich niet goed met huishoudelijke taken	187	71
Geen antwoord	2	1

Men heeft hulp nodig bij: huishoudelijk werk (stoffen, zuigen, zemen, wassen, strijken) (199), boodschappen doen (57), koken (45), vuilnis buiten zetten (37), koffie/thee zetten, brood klaarmaken (11) en kleding uitzoeken (1).

201 (76%) ouderen geven aan dat ze bij de huishoudelijke taken hulp krijgen of een hulpmiddel gebruiken. Men krijgt hulp van: professioneel (179), familie (45), partner (34), burens/vrienden (20), hulpmiddel (8) en vrijwilliger (5).

9 Overige werkzaamheden/activiteiten

	Aantal	%
Redt zich goed met overige werkzaamheden	56	21
Redt zich niet goed met overige werkzaamheden	204	78
Geen antwoord	3	1

Men heeft hulp nodig bij: belastingaangifte (185), klusjes in en om huis (101, administratie/invullen van formulieren (100) en tuin/balkon onderhoud (99).

215 (82%) ouderen geven aan dat ze bij de overige taken hulp krijgen of een hulpmiddel gebruiken. Men krijgt hulp van: familie (115), professioneel (113), vrijwilliger (40), partner (38), burens/vrienden (20) en een hulpmiddel (4).

10 Financiën

Op de vraag of men zich financieel kan redden, wordt het volgende geantwoord:

	Aantal	%
Ja	240	91
Met moeite	14	5
Geen antwoord	9	3

Als men zich met moeite kan redden hoe lost men dat dan op?

	Aantal
Huurtoeslag	5
Zorgtoeslag	4
Geen vakantie	4
Bezuinigen op krant	3
Bezuinigen op kleding	3
Bezuinigen op grote aanschaffingen	3
Niet meer uitgaan	3
WMO	3
Gebruik spaargeld/vermogen	2
Bezuinigen op cadeautjes	2
Eenvoudig en sober leven	2
Uitstellen betalingen	1
Bezuinigingen op telefoon	1
Bezuinigingen op vervoer	1

11 Gebruik van hulp of voorzieningen

90 % van de ouderen (237) maakt gebruik van hulp of voorzieningen. Deels door familie (129), buren (36) en vrienden (23). Deels door georganiseerde hulp.

De ouderen krijgen hulp van of maken gebruik van:

	Aantal
Pedicure	130
Thuiszorg huishoudelijke hulp	106
Ziekenhuis/specialist	91
Regiotaxi/Valys	75
Particuliere huishoudelijke hulp	72
Belastingaangifte professional	68
Belastingaangifte vrijwilliger	62
Fysiotherapeut	51
Personenalarmering/telefooncirkel	44
Ontspanning/creatieve activiteiten	44
Thuiszorg persoonlijke verzorging	43
Sport en bewegingsactiviteiten	42
Hulp bij administratie/invullen formulieren vrijwillig	32
Vervoermiddel via de gemeente	27
Maaltijden aan huis	26
Gemeente	20
Bezoekdienst	20
Woningaanpassing door de gemeente	18
PGB	15
Vervoer door vrijwilligers	13
Hulp door ouderenbonden	12
Dagopvang	10
Sociëteit	10
Hulp bij administratie/invullen formulier professioneel	10
Hulp vanuit kerk	10
Klussendienst	7
Huismeester	5
Eetpunt	4
Ouderenadviseur	3
Psycholoog	3
Hulp van patiëntenvereniging	2
Cursussen	2
Dagbehandeling	2
Verzorgingshuis	1
Maatschappelijk werk	1
Dimence	1
Diëtiste	1
Humanitas	1

Ongeveer een kwart van de ouderen wist van het bestaan van de ouderenadviseur. 57% van de ouderen kent de Infowijzer.

12 Evaluatie van het bezoek

Veel ouderen geven aan dat het prettig en zinvol is om met een ouderenbezoeker van gedachte te wisselen over hun situatie en de toekomst. De bezochte ouderen geven het volgende oordeel over het gesprek:

	Aantal
Zinvol	169
Prettig	110
Informatief	40
Niet veel nieuws	22
Niet prettig/moeilijk	3

De vrijwillige huisbezoekers geven aan dat de gesprekken waren: prettig/aangenaam (243), moeizaam (15), onaangenaam (1).

Een bezoek duurde gemiddeld 77 minuten.

Over 842 onderwerpen werd door de ouderenbezoekers informatie verstrekt. Deze onderwerpen waren verdeeld over de volgende onderwerpen:

	Aantal
Scoop ouderenadviseur	184
Scoop Infowijzer	173
Scoop algemeen	84
Publiekszaken/Zorgloket	60
Vervoersmogelijkheden	47
Woningaanpassingen	33
Personenalarmering/Telefooncirkel	30
PGB	27
Scoop Senioren Advies Team	23
Thuiszorg	22
Inschrijving woningen	21
Financiële regelingen	16
Maaltijdvoorzieningen	15
Verzorgingshuis	14
Activiteiten	12
Hulpmiddelen	12
Klussendienst	11
Scoop Dienstencentrum/Trefpunt	11
Verpleeghuis	9
Cursussen	9
Dagopvang/dagverzorging	8
Maatschappelijk werk	7
Dimence	4
Maatjes/Scoop Samen Actief	4

Bezoekmogelijkheden	3
Slachtofferhulp	1
Podoloog	1
Welzijnsmakelaar	1

Er vonden 63 doorverwijzen plaats. Naar de volgende organisaties:

	Aantal
SIZA	22
Publiekszaken/Zorgloket	8
Ouderenadviseur	6
Woningbouwvereniging	6
Klussendienst	4
Thuiszorg	2
Maaltijdservice	2
VOC Tandem	2
Belastingsservice particulieren	2
Gemeente Almelo	2
Juridisch loket	1
Uitvaart informatie hulplijn	1
Verzorgingshuis	1
Verpleeghuis	1
Scoop Senioren Advies Team	1
Scoop algemeen	1
Bibliotheek	1

Bijlage IV Toelichting hulpmiddelen

Bij verschillende onderdelen wordt de vraag gesteld of men hulp krijgt en zo ja wat. Het is dan mogelijk om ook een hulpmiddel te noemen. De volgende hulpmiddelen worden bedoeld.

Persoonlijke verzorging

Onder hulpmiddel wordt bijvoorbeeld verstaan:

- Bij eten en drinken: aangepast servies, magnetron om kant en klare maaltijden op te warmen
- Bij baden/douchen/wassen: aangepast sanitair, handgrepen enz.
- Bij aan en uitkleden en kousen aantrekken: hulpmiddelen van de thuiszorg, b.v. kousen aantrekkers
- Bij nagel/voetverzorging: aangepast materiaal specifiek voor voetverzorging
- Bij toiletbezoek: toiletverhoging, handgrepen, po-stoel enz.
- Bij in en uit bed stappen: hystoestel
- Bij zitten/opstaan: speciale stoel

Huishoudelijke verzorging

Onder hulpmiddel wordt bijvoorbeeld verstaan:

- Bij boodschappen doen: rollator, boodschappentas op wielen
- Bij koffie/thee zetten, brood klaarmaken: aangepast bestek of servies
- Bij koken: aangepaste keuken, stoelen, pannen en servies.
- Bij huishoudelijk werk: aangepast materiaal, aangepaste stoel of strijkplank

Colofon

Deze rapportage is tot stand gekomen op basis van de huisbezoeken aan 75-plussers in de wijk Noorderkwartier.

Consulent:

M. van Baalen-Wolf

E-mail: m.vanbaalen@scoopwelzijn.nl